

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget (2018-2021) d. 31-05-2018

Mødedato Torsdag d. 31. maj 2018 kl. 11:00

Mødested Katrinehaven

Mødedeltagere Åse Kubel Høeg, Niels Dueholm, Claus Nielsen, Elo Nielsen, Ove
Kent Jørgensen

Indholdsfortegnelse

Præsentation af Katrinehaven.....	3
Tilbud om idræt for borgere med psykisk sygdom.....	4
Temadrøftelse om ideoplæg vedr. den ny sundhedsaftale.....	5
Temadrøftelse om genoptræning.....	6
Evalueringsperiode af forsøgsperiode med lokal genoptræning efter sundhedslovens § 140.....	7
Budgetlægning for 2019 og overslagsårene 2020-2022.....	10
Fokusområder og effektmål for 2019-2022.....	12
Indsatser omkring rygning i Viborg Kommune.....	14
Forslag til dagsorden til fællesmøde med de faglige organisationer og Fælle-MED SSO.....	16
Forslag til dagsorden til fællesmøde med borger- og pårørenderåd på psykiatriområdet.....	17
Nye tidlige og forebyggende indsatser på Socialområdet (orienteringssag).....	18
Tilsyn indenfor Social og Sundhed i 2017 (orienteringssag).....	20
Temadrøftelse om den kommunale borgerrettede forebyggelsesindsats og den nyeste sundhedsprofil.....	23
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i.....	25
Mødeliste for Social- og Sundhedsudvalget 2018.....	26

Punkt 1: Præsentation af Katrinehaven

18/23048

Resume

Social- og Sundhedsudvalget afholder dagens møde på Katrinehaven.

Mødet indledes med, at afdelingsleder Lilli Ane Urup byder velkommen og præsenterer Katrinehaven.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at orienteringen om Katrinehaven tages til efterretning.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog orienteringen om Katrinehaven til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Intet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 2: Tilbud om idræt for borgere med psykisk sygdom

18/24135

Resume

Idrætskonsulenter fra Dansk Arbejder Idrætsforbund præsenterer deres tilbud om idræt til mennesker med psykisk sygdom.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at oplæg ved Dansk Arbejder Idrætsforbund tages til efterretning.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog oplæg ved Dansk Arbejder Idrætsforbund til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Dansk Arbejder Idrætsforbund er en del af Danmarks Idrætsforbund og har siden 1996 arbejdet med idræt og fysisk aktivitet i psykiatrien. Deres mål er at give mennesker med psykiske udfordringer bedre mulighed for at dyrke idræt samtidig med, at de også selv får mulighed for at bidrage som frivillige og instruktører.

Dansk Arbejder Idrætsforbund har kontaktet Viborg Kommune med henblik på et samarbejde i overensstemmelse med forbundets målsætning.

Idrætskonsulenterne Jesper Nielsen og Ronnie Bugge fra Dansk Arbejder Idrætsforbund deltager på mødet i Social- og Sundhedsudvalget med henblik på en præsentation af deres idrætstilbud til mennesker med psykiske udfordringer

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 3: Temadrøftelse om ideoplæg vedr. den ny sundhedsaftale

18/20969

Resume

Der er udsendt en invitation til en Kick-off konference om den nye sundhedsaftale. Medlemmer fra Social- og Sundhedsudvalget er inviteret til at deltage i konferencen, og gennem en temadrøftelse forberedes konferencen.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at oplæggets forskellige temaer drøftes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget drøftede oplægget.

Sagsfremstilling

Historik

Der skal laves en ny sundhedsaftale. Social- og Sundhedsudvalget skal bidrage til udarbejdelsen af denne.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Fra sommeren 2019 træder den nye sundhedsaftale i kraft. I processen med at udarbejde denne sundhedsaftale, inviteres politikerne i kommunerne og i Regionsrådet til en politisk kick-off konference tirsdag den 12. juni fra kl. 15-18.

Programmet for konferencen er vedhæftet som bilag 1.

På denne konference opstartes processen for hvilke visioner, principper og hvilket fokus den nye sundhedsaftale skal have.

For at forberede deltagerne fra Social- og Sundhedsudvalget til den politiske kick-off konference, afholdes denne temadrøftelse. Der tages udgangspunkt i det ide- og debatoplæg som er udarbejdet af Sundhedskoordinationsudvalget (bilag 2).

Se en kort film om den nuværende sundhedsaftale på følgende [link](#).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Program politisk kickoff

SKUs idé- og debatoplæg

Punkt 4: Temadrøftelse om genoptræning

18/20966

Resume

På udvalgsrådet præsenteres temaer inden for genoptræningsområdet, der skal danne baggrund for en drøftelse på Social og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at oplæggets indhold drøftes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget drøftede oplægget.

Sagsfremstilling

Historik

Social- og Sundhedsudvalget har ønsket en temadrøftelse om kommunens genoptræningsindsats i forhold til Sundhedslovens § 140.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Lederen af genoptræningsenheden Poul Schmidt vil præsentere udvalget for genoptræningsopgaverne. Herudover vil der være et oplæg om seneste brugerundersøgelse. Til slut vil der være et oplæg omkring den kommende lovgivning i forhold til garantien om genoptræning inden for 7 dage.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 5: Evaluering af forsøgsperiode med lokal genoptræning efter sundhedslovens § 140

18/23930

Resume

Forsøget omkring lokal genoptræning i regi af § 140 på det ortopædkirurgiske område har nu kørt i 6 måneder. Som aftalt på mødet i Ældre- og Sundhedsudvalget den 29. august 2017, fremlægges her en evaluering af forsøget.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at evalueringen drøftes med henblik på tilkendegivelse af, om et tilbud med lokal genoptræning skal gøres permanent i en eller en anden form.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget drøftede evalueringen og besluttede, at tilbud om lokal genoptræning, herunder tilbud om lokal genoptræning i ydertimerne skal ophøre i den eksisterende form.

Social- og Sundhedsudvalget noterede sig, at der har været en efterspørgsel på tilbud om lokal genoptræning i Bjerringbro, hvorfor et sådan tilbud bør indtænkes i det kommende sundhedscenter i Bjerringbro.

Social- og Sundhedsudvalget bad forvaltningen arbejde videre med alternative modeller for genoptræning i de øvrige lokalområder under hensyntagen til henholdsvis borgerens ønsker og behov og optimal ressourceudnyttelse.

Sagsfremstilling

Historik

Genoptræningen efter § 140 indenfor ortopædkirurgien er samlet i Sundhedscenter Viborg, med undtagelse af borgere der af forskellige årsager ikke kan genoptræne i Sundhedscenter Viborg.

Alle øvrige § 140 genoptræningsopgaver løses lokalt i træningssalene i Møldrup, Ørum, Bjerringbro, Stoholm, Frederiks, Kildehaven, Blichergården og Overlundgården eller ved behov i borgers eget hjem.

På Ældre- og Sundhedsudvalgets møde den 29. august 2017 ([sag nr. 3](#)) besluttede udvalget, at der arbejdes forsøgsmæssigt med tilbud om lokal genoptræning i kommunalt regi, idet der to dage om ugen åbnes op for tilbud om genoptræning i tidsrummet kl. 06.00 – 18.00 i tilknytning til sundhedssatellitter og Sundhedscenteret med henblik på at afdække behovet for tilbud i ydertimerne.

Det blev aftalt, at der efter 6 måneder blev foretaget en evaluering.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forsøget omhandlede ortopædkirurgisk genoptræning væk fra Sundhedscenter Viborg. Det har fundet sted i sundhedssatellitterne eller på de lokale træningsfaciliteter. Det drejer sig om Plejecenter Skovvænget i Bjerringbro, Frederiks Dagcenter, Sundhedssatellitten Møldrup, Plejecenter Birkegaarden i Stoholm og Plejecenter Højvangen i Ørum.

Ordningen har betydet, at fysioterapeuterne kører ud til de lokale træningsfaciliteter, hvor borgeren har haft et tilbud om genoptræning lokalt i tidsrummet fra kl. 6.00 – 18.00 to gange om ugen.

I forbindelse med forsøgsperioden har det været nødvendigt med følgende midlertidige tiltag:

- Opnormering med en fuldtidsterapeutstilling.
- Der er lavet midlertidige lokalaftale mellem Viborg Kommune og den faglige organisation for fysioterapeuterne i Sundhedscenteret for at kunne sikre fremmødet fra kl. 06.00 til 18.00.
- Leasing af to biler og udbetaling af ekstra befordringsopgørelse for kørsel i egen bil.
- Indkøb af diverse træningsudstyr.

Evaluering af forsøget

Forsøget er kørt over 6 måneder, og efter den 30. april 2018 er det forlænget for de borgere der stadig er i gang i forsøget. Det forventes at alle er afsluttet med udgangen af juni 2018.

Der har været 46 borgere som har valgt den lokale genoptræning. Over halvdelen af borgerne har bopæl og trænet i Bjerringbro.

For alle borgere er der tale om individuel genoptræning, og kigger man på diagnoserne, så er ryg og skulder de størst fremkomne diagnoser. Dette stemmer fint overens med, hvordan diagnoserne er fordelt på det samlede antal genoptræninger.

Tabel 1. Antal borgere der har taget i mod tilbuddet om lokal genoptræning, fordelt på geografi og diagnoser

Sted	Diagnoser								I alt
	Albue	Fod/ankel	Hofte	Knæ	Nakke	Ryg	Skulder	Underben	
Bjerringbro		1	2	5	1	6	8	1	24
Frederiks	1	1		2		1	1		6
Møldrup		1			1	4	4		10
Stoholm				1		3	1		5
Ørum							1		1
I alt	1	3	2	8	2	14	15	1	46

Blandt de deltagende borgere i forsøget med lokal genoptræning er 59 % af dem pensionister. Til sammenligning er 26 % af borgerne der deltager i forsøget i arbejde, hvoraf de 7 % er sygemeldt (se bilag 1). Pensionisterne er overrepræsenterede, i forhold til den normale alderssammensætning af borgere i Sundhedscenteret.

Fire ud af de 46 deltagere har ved den indledende konsultation givet udtryk for, at de ønskede et ydertidspunkt mellem kl. 6.00 og kl. 7.00 og mellem kl. 17.00 og kl. 18.00 (en morgentid og tre sen eftermiddag). De fire er alle i arbejde. Ved den konkrete tidsbestilling, endte det med at alle fire fik deres genoptræning inden for den normale åbningstid. Gruppen af pensionister har alle ønsket tidspunkter i den normale åbningstid.

Hovedparten eller 85 % af deltagerne har valgt den lokale træning til, fordi det giver mindre transport. 5 % har valgt at træne lokalt, fordi de ikke må køre bil selv. Var der ikke mulighed for lokal træning, ville 20 % have behov for at blive transporteret til den aftalte træning, hvilket alle med en genoptræningsplan er berettiget til.

Når der vælges at lave lokal genoptræning, har det nogle effekter på genoptræningen. Dette f.eks. i det der ikke trænes på hold, vil der ikke forekomme erfaringsudveksling mellem deltagerne. Herudover skal der bruges mere personale ved den individuelle træning i forhold til holdtræningen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forsøget har kørt i 6 måneder fra den 1. november 2018 til den 30. april 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

- Opnormering med en fuldtidsterapeutstilling.
- Leasing af to biler og udbetaling af ekstra befordringsopgørelse for kørsel i egen bil.
- Indkøb af diverse træningsudstyr.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Fordeling af borgere på jobsituation og geografi

Punkt 6: Budgetlægning for 2019 og overslagsårene 2020-2022

18/14449

Resume

På mødet sker der en midtvejsdrøftelse af forslaget til drifts- og anlægsbudget for budget 2019-22. Det drøftes, hvilke ændringer, der foreløbigt indgår i budgetforslaget, i form af eventuelle økonomiske udfordringer og nye driftsønsker på driftsbudgettet. Herunder drøftes det, hvordan sådanne ændringer kan finansieres. Der er ingen ønsker om anlægsprojekter indenfor udvalgets område.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at det drøftes, hvilke eventuelle udfordringer, driftsønsker og tilhørende finansieringsforslag, der indgår i det foreløbige forslag til driftsbudget og
2. at den reviderede budgetproces for udvalgets eget område godkendes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget besluttede, at følgende driftsønske og udfordringer indgår i det foreløbige forslag til driftsbudget:

- Tilpasning af bostøtterammen
- Budgetudfordring på Rehabiliteringscenter Viborg
- Flere ældre øger antallet af forebyggende hjemmebesøg

Social- og Sundhedsudvalget besluttede endvidere, at forvaltningen arbejder videre med det finansieringsforslag, der fremgår af budgethæftet udarbejdet til udvalgmødet den 31. maj 2018.

Finansieringsforslaget sendes i høring med henblik på beslutningstagning på mødet i juni.

Social- og Sundhedsudvalget anførte, at udvalget har en særlig opmærksomhed på udviklingen i det nære sundhedsvæsen og bemærkede at finansieringsforslaget ikke understøtter denne udvikling.

Social- og Sundhedsudvalget godkendte den reviderede budgetproces for udvalgets eget område.

Sagsfremstilling

Historik

Social- og Sundhedsudvalget drøftede senest budgetlægningen på mødet den 26. april 2018 ([sag nr. 4](#)).

Inddragelse og høring

Social- og Sundhedsudvalgets budgetforslag sendes til drøftelse hos:

- Ældrerådet
- Handicaprådet
- Udsatterådet
- Bruger-pårørenderåd (skriftlig høring eller drøftelse på bruger-pårørenderådernes møder)
- MED-udvalget og repræsentanter for faglige organisationer

i perioden 31. maj til 8. juni.

Beskrivelse

Budgethæfte

Der anvendes i budgetlægningen et budgethæfte, som giver et samlet overblik over udvalgets budgetforslag. Budgethæftet udbygges i løbet af budgetlægningen med nye oplysninger, så det til sidst indeholder det endelige budgetforslag. Budgethæftet kan ses som bilag nr. 1.

Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består som udgangspunkt af overslagsår 2019 i det allerede vedtagne budget. Dette er korrigeret for pris- og lønudviklingen og tillægsbevillinger. Hertil kommer de ændringer, som udvalget beslutter. Ændringerne kan opdeles i tre hovedelementer: økonomiske udfordringer, nye driftsønsker og forslag til finansiering af disse.

Med de spilleregler, som Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker. Tabellen nedenfor viser, om der er balance i det foreløbige forslag til driftsbudget.

Budgetbalance (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2019	2020	2021	2022
4.1	Udfordringer	2.070	2.070	2.070	2.070
4.2	Driftsønsker	2.000	2.000	2.000	2.000
4.3	Finansiering	-4.070	-4.070	-4.070	-4.070
	I alt	0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser, at der er fundet finansiering til udfordringer og driftsønsker. Udfordringerne er:

- Budgetudfordring på Rehabiliteringscenter Viborg
- Flere ældre øger antallet af forebyggende hjemmebesøg

Driftsønsket er:

- Tilpasning af bostøtterammen

De enkelte udfordringer, driftsønsker og finansieringsforslag er beskrevet nærmere i budgethæftet.

Revideret budgetproces

I procesplanen er tilføjet, at Social- og Sundhedsudvalget færdigbehandler fokusområder og effektmål på mødet den 20. september 2018, som udvalget besluttede på mødet den 26. april 2018. Den reviderede procesplan vedlægges som bilag nr. 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag behandles på udvalgsrådet den 21. juni 2018. Når budgetforslaget er færdiggjort, vil det efterfølgende indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgethæfte

Politisk procesplan for budget 2019-22

Punkt 7: Fokusområder og effektmål for 2019-2022

18/21802

Resume

Sideløbende med budgetprocessen for 2019-2022 skal udvalget vedtage fokusområder og effektmål. På sit seneste møde besluttede Social- og Sundhedsudvalget, at fokusområder og effektmål godkendes på udvalgsrådet i september i år ([sag nr. 4](#)).

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at forvaltningens forslag til proces for fastlæggelse af fokusområder og effektmål godkendes, og
2. at udvalget drøfter fokusområder for 2019-2022.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkender forvaltningens forslag til proces for fastlæggelse af fokusområder og effektmål

Social- og Sundhedsudvalget besluttede, at der skal være følgende fokusområdet for 2019-2022

- Psykiatri
- Psykologhjælp til unge under 25 år
- Faglighed og kompetencer, herunder særligt sammensætningen af faglige kompetencer
- Sundhed og sundhedsfremme med fokus på alle KRAMS faktorer, herunder særligt på kommunens institutioner og tilbud.

Sagsfremstilling

Historik

I forbindelse med en tidligere evaluering af budgetprocessen er det besluttet, at fokusområder og effektmål ikke længere indgår som en integreret del af budgetprocessen.

I stedet tilrettelægger udvalgene selv, hvornår på året i perioden januar-oktober de vil drøfte deres politiske fokusområder og effektmål for den kommende budgetperiode. På sit seneste møde besluttede Social- og Sundhedsudvalget, at fokusområder og effektmål godkendes på udvalgsrådet i september i år ([sag nr. 4](#)).

Arbejdet med fokusområder og effektmål forenkles i år, så de ikke laves for hvert politikområde men i stedet på udvalgsniveau.

Når det endelige budget er vedtaget, vil fokusområder og effektmål blive indarbejdet i budgetbemærkningerne og indgå i de dialogbaserede aftaler, som fagcheferne indgår med de decentrale enheder.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Social- og Sundhedsudvalget skal på dagens møde drøfte, hvilke fokusområder forvaltningen skal beskrive nærmere samt udarbejde effektmål på til videre behandling i udvalget og endelig godkendelse i september 2018.

Social- og Sundhedsudvalget drøftede den 1. marts 2018 temaer og indsatsområder, som udvalget ønsker at sætte særligt fokus på i de kommende år ([sag nr. 2](#)). Følgende temaer og indsatsområder blev nævnt og kan være en inspiration til drøftelsen af fokusområder for udvalget:

- Psykiatri
- Psykologhjælp til unge under 25 år
- Faglighed og kompetencer, herunder særligt sammensætningen af faglige kompetencer
- Sundhed og sundhedsfremme med fokus på alle KRAMS faktorer, herunder særligt på kommunens institutioner og tilbud.

Som inspiration vedhæftes Viborg Kommunes Sundhedspolitik (bilag 1) og Socialpolitik (bilag 2) og notat om Hvordan Har Du Det-undersøgelsen (bilag 3) som baggrundsmateriale for drøftelsen af fokusområder.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Arbejdet med udviklingen af fokusområder og effektmål for 2019-2022 forventes afsluttet i forbindelse med mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 20. september 2018. Eventuelle behov for yderligere tilpasninger efter september-mødet vil dog kunne godkendes senest på udvalgsrådet den 1. november 2018. Forvaltningens forslag til en konkret procesplan er beskrevet her:

Udvalgsmøde:	Politisk behandling
Den 31. maj	• Godkendelse af forslag til proces • Indledende drøftelse af fokusområder
Den 21. juni	• Videre drøftelse af fokusområder og effektmål (ved behov)
Den 20. september	• Godkendelse af fokusområder og effektmål
Den 1. november	• Orientering om endelig version (ved behov)

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tværgående sundhedspolitik

Socialpolitik

Hvordan har du det 2018

Punkt 8: Indsatser omkring rygning i Viborg Kommune

18/19233

Resume

Der er udarbejdet et faktanotat omkring rygning, som skal være med til at danne baggrund, for den videre politiske drøftelse omkring indsatser i forbindelse med rygning.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at indholdet af faktanotatet, og de fremtidige indsatser drøftes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget drøftede indholdet af faktanotatet samt de fremtidige indsatser.

Social- og Sundhedsudvalget tilkendegav et fortsat ønske om, at der indføres røgfri skoletid og røgfri arbejdstid på Viborg Kommunes arbejdssteder.

Social- og Sundhedsudvalget henstiller til, at MED-systemet og erfaringer fra andre kommuner inddrages i den videre proces.

Social- og Sundhedsudvalget besluttede, at Viborg Kommune tilslutter sig partnerskabet "Røgfri fremtid" med Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden.

Sagsfremstilling

Historik

Social- og Sundhedsudvalget har tilkendegivet, at der skal yderligere fokus på rygestop og tobaksforebyggelse. Desuden viser den nyeste sundhedsprofil-undersøgelse "Hvordan har du det?" fra 2017, at den positive udvikling i antallet af rygere i Viborg Kommune er stagneret. Således kan det konstateres, at målet i kommunens tværgående sundhedspolitik om færre rygere ikke er nået.

Sundhedsprofilen er præsenteret for udvalget i Temadrøftelsen for den kommunale borgerrettede forebyggelse og sundhedsprofilen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I foråret 2018 blev den seneste version af "Hvordan har du det?" undersøgelsen offentliggjort. Undersøgelsen giver et indblik i, hvordan antallet af dagligrygere og lejlighedsvis rygere har udviklet sig i Region Midtjylland samt i Viborg Kommune.

Antallet af dagligrygere er stagneret siden sidste undersøgelse i 2013, et forhold der også gør sig gældende på regionsniveau. Fra 2010 til 2013 var der tale om et fald.

Rygning er den største risikofaktor i forhold til langvarig sygdom og dødelighed. I gennemsnit dør en dagligryger mere end 10 år tidligere end en person der aldrig har røget. Hver 4. dødsfald i Danmark er relateret til rygning.

Rygning øger risikoen for en lang række alvorlige sygdomme såsom lungekræft, hjerte-kar sygdomme, og kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL). Derudover øges risikoen for øjensygdomme, muskel/skeletlidelser, mavesår, diabetes, paradentose, nedsat fertilitet, impotens, dårlig sårheling m.m. Der er således et stort forebyggelsespotentialt i rygestopindsatsen.

Der er også et økonomisk potentialt ved at nedbringe antallet af rygere. I Sundhedsstyrelsens netop udkomne "Forebyggelsespakke TOBAK" fremgår det, at der er store udgifter for kommunerne i kommunal medfinansiering for behandling af sygdomme relateret til rygning blandt rygere og eksrygere. For en gennemsnitskommune på 59.000 indbyggere svarer det til en årlig udgift på 44 mio. kr. årligt – og for Viborg Kommune vil det svare til omkring 70 mio. kr. Herudover gør Sundhedsstyrelsen opmærksom på, at der er også væsentlige afledte økonomiske tab på tilkendte førtidspensioner og produktionstab, herunder medarbejders tid til rygepauser.

I det vedlagte faktanotat, bilag 2, er der en beskrivelse af følgende:

- Udviklingen i antal rygere
- Økonomiske konsekvenser
- Nationale anbefalinger for tobaksrygning
- Røgfri skoletid

- Røgfri arbejdstid
- Rygestopindsatsen i Viborg Kommune
- Røgfrit i Sundhed og Omsorg, Viborg Kommune
- Røgfri fremtid

(Der er ligeledes udarbejdet et kort notat, der samler op på konklusionerne fra faktanotatet. Dette fremgår af bilag 1).

Ved Røgfri skoletid lægges der op til at hverken elever eller lærere og andre ansatte på skolen må ryge i skoletiden. Ved Røgfri arbejdstid betyder det, at ansatte på en kommunal arbejdsplads ikke må ryge i arbejdstiden.

Kommunen er blevet tilbudt at deltage i kampagnen ”Røgfri fremtid” i et partnerskab med Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden. Kampagnen handler bl.a. om, at arbejde for røgfri skoletid og røgfri arbejdstid og partnerskabet giver mulighed for videndeling, erfaringsudveksling og deltagelse i fælles kampagner. Der er 32 kommuner der har valgt at tilslutte sig kampagnen. De 32 kommuner kan ses på det Danmarkskort, der findes på sidste side i det vedhæftede faktanotat (se bilag 2).

Arbejdet med at nedbringe antallet af rygere kræver indsats der går på tværs af forvaltninger og politiske udvalg. En eventuelt videre dialog om røgfri skoler kan således foregå på et fælles møde med Børn- og Ungdomsudvalget, ligesom en videre dialog om røgfri arbejdstid kan foregå på et fælles møde med Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er ikke direkte udgifter forbundet med at tilslutte sig kampagnen ”Røgfri fremtid”.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Faktanotat - Rygning - PIXI

Faktanotat omkring rygning - maj 2018

Punkt 9: Forslag til dagsorden til fællesmøde med de faglige organisationer og Fælle-MED SSO

18/11498

Resume

For at sikre et godt samarbejde med de faglige organisationer og Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg afholder Ældre- og Aktivitetsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget to gange om året fællesmøder med repræsentanter for de faglige organisationer og Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg.

Dagsordenen til fællesmøder med de faglige organisationer og Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg godkendes af Ældre- og Aktivitetsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at forslaget til dagsorden til fællesmødet med de faglige organisationer og Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg godkendes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkendte forslaget til dagsorden til fællesmødet med de faglige organisationer og Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg.

Sagsfremstilling

Historik

Ældre- og Sundhedsudvalget havde fællesmøde med de faglige organisationer og Fælles-MED Job & Velfærd den 9. oktober 2017. Ældre- og Sundhedsudvalget godkendte forslaget til dagsorden til dette møde den 26. september 2017 ([sag nr. 13](#)).

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget havde fællesmøde med de faglige organisationer og Fælles-MED Job & Velfærd den 3. oktober 2017. Social- og Arbejdsmarkedsudvalget godkendte forslaget til dagsorden til dette møde den 28. september 2017 ([sag nr. 9](#)).

Inddragelse og høring

De faglige organisationer og Fælles-MED Social, Sundhed & Omsorg har haft mulighed for at fremsende punkter til dagsordenen, inden den sendes til godkendelse i Ældre- og Aktivitetsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

Beskrivelse

Forslag til dagsorden for fællesmødet den 20. juni 2018 er vedlagt som bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forslag til dagsorden til fællesmøde den 20. juni 2018

Punkt 10: Forslag til dagsorden til fællesmøde med borger- og pårørenderåd på psykiatriområdet

18/22755

Resume

Forvaltningen fremsætter forslag til dagsorden til Social- og Sundhedsudvalgets fællesmøde med borger- og pårørenderådene på psykiatriområdet den 20. juni 2018.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at forslag til dagsorden til fællesmøde med bruger- og pårørenderådene på psykiatriområdet godkendes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkendte forslag til dagsorden til fællesmøde med bruger- og pårørenderådene på psykiatriområdet.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Borger- og pårørenderådene på psykiatriområdet har dagsordenssat spørgsmålene i punkt 3 i det vedhæftede forslag til dagsorden.

Beskrivelse

For at sikre et godt samarbejde med borger- og pårørenderådene inden for psykiatriområdet afholder Social- og Sundhedsudvalget to årlige fællesmøder med borger- og pårørenderådene.

Næste fællesmøde med borger- og pårørenderådene inden for psykiatriområdet holdes onsdag den 20. juni 2018 kl. 13.00-14.30. Mødet holdes i mødelokalet på Guldblommevej 4.

Forslag til dagsorden fremgår af bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Dagsorden til fællesmøde den 20. juni 2018 - psykiatriområdet

Punkt 11: Nye tidlige og forebyggende indsatser på Socialområdet (orienteringssag)

18/22756

Resume

Den 1. januar 2018 trådte en revideret udgave af Lov om Social Service i kraft, med en ny § 82 om tidlige og forebyggende indsatser. Social- og Sundhedsudvalget præsenteres for planer for udmøntning af § 82 på Socialområdet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at orienteringen om udmøntning af servicelovens § 82a-b på Socialområdet tages til efterretning.
2. at sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

1. Social- og Sundhedsudvalget tog orientering om udmøntning af servicelovens § 82a-b på Socialområdet til efterretning.
2. Social- og Sundhedsudvalget sender sagen til orientering i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Historik

Social- og Sundhedsudvalget blev orienteret om servicelovens nye § 82a-d på mødet den 22. marts 2018 ([sag nr. 11](#)) i forbindelse med godkendelse af justerede kvalitetsstandarder for Socialområdet.

Det daværende Social- og Arbejdsmarkedsudvalg godkendte videreførelse af Socialt Akuttilbud jf. servicelovens § 82c på mødet den 30. november 2017 ([sag nr. 5](#)). Socialt Akuttilbud blev oprindelig åbnet som del af et projekt med 13 andre kommuner i samarbejde med Socialstyrelsen. Med Servicelovens § 82c er der skabt en lovgivningsmæssig ramme for tilbuddet.

Inddragelse og høring

Planerne for udmøntning af servicelovens § 82 er udarbejdet med input fra ledere og medarbejdere i Handicap og Psykiatri.

Beskrivelse

Den 1. januar 2018 trådte en revideret udgave af Lov om Social Service (serviceloven) i kraft. Den indeholder en ny § 82 om fire former for tidlige, forebyggende indsatser til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer:

- Gruppebaseret hjælp og støtte (§ 82a)
- Individuel, tidsbegrænset hjælp og støtte (§ 82b)
- Sociale Akuttilbud (§ 82c)
- Hjælp og støtte i samarbejde med frivillige (§ 82d)

§ 82 er en såkaldt 'kan-paragraf'. Det betyder, at det fremgår af lovteksten, at kommuner kan tilbyde støtte efter denne paragraf, men ikke er lovpligtigt forpligtet til det.

Udmøntning af § 82a og § 82b på Socialområdet

Etableringen af indsatser efter servicelovens § 82a og 82b har til formål at gøre de typer af støtte, som sædvanligvis ydes med hjemmel i servicelovens § 85 om socialpædagogisk støtte (bostøtte) tilgængelig for nye målgrupper, hvis funktionsnedsættelser ikke er så omfattende eller varige, at de er i målgruppen for § 85-støtte.

Formålet er at forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

For at tilbyde tidlige, forebyggende indsatser til personer med kognitive funktionsnedsættelser og psykiske vanskeligheder etableres følgende indsatser:

- På handicapområdet:

Der etableres gruppebaseret støtte samt tidsbegrænset, individuel støtte med udgangspunkt i Kontaktsted Handicap. Begge indsatser tilrettelægges som tema-baserede forløb med fokus på seks centrale temaer, eksempelvis økonomi og sundhed.

Indsatserne på handicapområdet er beskrevet i bilag 1.

- På psykiatriområdet:

Der etableres gruppebaseret støtte med udgangspunkt i Center for Mestring. Indsatsen sammensættes individuelt, men indebærer altid deltagelse i samtalegruppe og kropsbevidsthedsgruppe samt deltagelse i øvrige indsatser i Center for Mestring.

Indsatsen på psykiatriområdet er beskrevet i bilag 2.

Udmøntning af § 82d på Socialområdet

I henhold til § 82d kan kommunen vælge at tilbyde støtte efter §§ 82a og 82b i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. Der er ikke aktuelle planer om at benytte den mulighed på Socialområdet. I første omgang afprøves §§ 82a og 82b i kommunalt regi.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

De tidlige, forebyggende indsatser etableres i Psykiatri pr. 1. juni 2018 og Handicap pr. 1. september 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Beskrivelse af nyt §82-tilbud i Handicap

Beskrivelse af nyt §82-tilbud i Psykiatri

Punkt 12: Tilsyn indenfor Social og Sundhed i 2017 (orienteringssag)

16/43577

Resume

I 2017 blev der gennemført 35 tilsyn indenfor Social- og Sundhedsudvalgets område. Udvalget orienteres i sagsfremstillingen om de overordnede og generelle konklusioner på tilsynene, da de enkelte tilsyn løbende er sendt til orientering hos politikerne i det relevante politiske udvalg umiddelbart efter tilsynet. Forvaltningen foreslår, at udvalget sender sagen til orientering i Handicaprådet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at orienteringen om tilsyn indenfor Social og Sundhed i 2017 tages til efterretning og,
2. at sagen bliver sendt til orientering i Handicaprådet.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

1. Social- og Sundhedsudvalget tog orienteringen om tilsyn indenfor Social og Sundhed i 2017 til efterretning.
2. Social- og Sundhedsudvalget sender sagen til orientering i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Historik

Viborg Kommune skal føre tilsyn med plejeboliger, der er omfattet af lov om almene boliger, lov om boliger for ældre og personer med handicap og i andre tilsvarende boligenheder i kommunen. Viborg Kommune er også forpligtet til at føre tilsyn med de botilbud, der ikke er omfattet af Socialtilsyn Midts tilsynsforpligtigelse samt tilbud om beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og samværstilbud og friplejeboliger.

På møderne den 29. august 2017 i det tidligere Ældre og Sundhedsudvalg ([sag nr. 8](#)) samt den 31. august 2017 i det tidligere Social- og Arbejdsmarkedsudvalg ([sag nr. 6](#)) blev udvalgene orienteret om, at forvaltningen havde indgået samarbejde med BDO om gennemførelse af de tilsyn, Viborg Kommune er forpligtet til at føre.

Inddragelse og høring

Når en tilsynsrapport er færdig, sendes den til orientering hos politikerne i det relevante politiske udvalg. Tilsynsrapporter for 2017 kan derudover tilgås på Tilbudsportalen eller på de enkelte tilbuds hjemmesider.

Beskrivelse

Socialtilsyn Midt har i 2017 gennemført 25 tilsyn indenfor Social- og Sundhedsudvalgets område, mens BDO, på vegne af Viborg Kommune, har gennemført 10 tilsyn indenfor Social- og Sundhedsudvalgets område. I bilag 1 ses en oversigt over, hvor der føres tilsyn.

Tilsyn fra Socialtilsyn Midt

Sammenfattende for de 25 tilsyn fra Socialtilsyn Midt kan det konkluderes, at alle tilbuddene levede op til det grundlæggende niveau, de blev målt på. Der var dog variationer i, hvor højt de enkelte tilbud scorede indenfor de forskellige mål. Grundlæggende kan det dog konkluderes, at:

- Målgrupper er veldefinerede i alle tilbud
- Tilbuddene anvender relevante faglige tilgange og metoder i indsatsen, og medarbejderne og lederne fremstår som kompetente og engagerede.
- Der ydes støtte til borgerne i overensstemmelse med deres forudsætninger og ønsker, herunder til uddannelse og beskæftigelse, samt til udvikling af selvstændighed og relationer.
- Tilbuddene støtter borgerne i deres fysiske og mentale sundhed og trivsel, samt at tilbuddet arbejder med at forebygge magtanvendelser og overgreb.
- Sikrer, at borgerne bliver hørt og anerkendt samt inddrages i beslutninger vedrørende sig selv.

- Alle tilbuddene overordnet set har en bæredygtig økonomi.
- Alle tilbud har fysiske rammer, der understøtter borgernes udvikling og trivsel.

Tilsyn fra BDO

På baggrund af de 10 gennemførte tilsyn fra BDO kan det også konkluderes, at alle tilbuddene levede op til det grundlæggende niveau, de blev målt på - trods variationer i scoringerne på tværs af tilbud. De overordnede tendenser er:

Metoder og resultater:

- BDO vurderer, der er arbejdes med relevante tilgange og metoder i forhold til målgrupperne.

Sundhed og trivsel:

- BDO vurderer, der er en høj grad af trivsel blandt borgerne i tilbuddene baseret på en respektfuld og ligeværdig omgangstone. Derudover vurderer BDO, der er en høj grad af medinddragelse i hverdagen. Det gælder både i individuelle forhold og i fællesskab.

Aktiviteter og beskæftigelse:

- BDO vurderer, at borgerne generelt tilbydes et alsidigt og individuelt tilrettelagt hverdagsliv med relevante aktiviteter og beskæftigelse, der understøtter borgernes udvikling og trivsel.

Selvstændighed og relationer:

- BDO vurderer, der arbejdes relevant med udvikling af borgernes sociale kompetencer og selvstændighed i tilbuddene.

Organisatoriske forhold:

- BDO vurderer, at medarbejderne har de rette grundlæggende kompetencer i forhold til borgernes behov. Samtidig giver medarbejderne overordnet udtryk for tilfredshed med deres arbejdsforhold, og de oplever generelt at have god opbakning fra deres ledelse.

Fysiske rammer:

- BDO vurderer overordnet, at de fysiske rammer giver mulighed for udvikling og trivsel for borgerne.

Opsamling

Gennemgående for de 35 tilsyn, når de vurderes samlet, er dog også, at der er et udviklingspotentiale i forhold til den skriftlige dokumentation. Her anbefales det blandt andet, at delmål og udviklingsmål for den enkelte borger udarbejdes med et mere fremadrettet sigte og, at der kontinuerligt og mere konsekvent evalueres på mål og metoder.

I forbindelse med gennemførelse af et tilsyn kan Socialtilsyn Midt give påbud eller anbefalinger til de enkelte tilbud, mens BDO kun kan fremsætte anbefalinger, da de fører tilsyn på vegne af Viborg Kommune. Efter et tilsyn evaluerer og tilpasser det enkelte tilbud derfor sin praksis ved behov – ofte i dialog med tilsynsførende. Denne proces kvalitetssikrer løbende tilbuddene, der føres tilsyn med.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigt over tilsyn i 2017 indenfor Social- og Sundhedsudvalgets område

Punkt 13: Temadrøftelse om den kommunale borgerrettede forebyggelsesindsats og den nyeste sundhedsprofil

18/20579

Resume

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet 11 forebyggelsespakker, der kommer med faglige anbefalinger til kommunernes arbejde med forebyggelsesarbejdet. Ligeledes er den nye sundhedsprofil for 2017 udkommet.

Sundhedschefen vil holde et oplæg om arbejdet med, og indholdet af forebyggelsespakkerne, sundhedsprofilen, kommunens gældende tværgående sundhedspolitik.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at oplæggets forskellige temaer drøftes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget drøftede oplæggets forskellige temaer.

Sagsfremstilling

Historik

Denne temadrøftelse sætter fokus på forebyggelsesindsatsen. Der tages udgangspunkt i undersøgelsen ”Hvordan har du det? 2017” (Sundhedsprofilen), og Sundhedsstyrelsens netop opdaterede forebyggelsespakker.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet 11 forebyggelsespakker, der kommer med faglige anbefalinger til kommunernes arbejde med forebyggelsesarbejdet. Ligeledes er den nye sundhedsprofil for 2017 udkommet. Sundhedsprofilen skabes af undersøgelsen der hedder ”Hvordan har du det?”.

Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker findes ved følgende [link](#).

”Hvordan har du det? 2017” undersøgelsen kan findes ved dette [link](#).

Den landsdækkende Sundhedsprofil kan findes ved dette [link](#).

Viborg Kommunes tværgående sundhedspolitik er vedlagt som bilag 1.

Forvaltningen har udarbejdet et sammenfattende notat af ”Hvordan har du det? 2017” undersøgelsen med fokus på tallene for Viborg kommune, dette er vedlagt som bilag 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Viborg Kommunes tværgående sundhedspolitik

Notat - Hvordan har du det 2017

Punkt 14: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m.

17/63872

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at orienteringen og meddelelserne tages til efterretning.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Sagsfremstilling

Meddelelser og gensidig orientering fra forvaltning og udvalg.

Punkt 15: Mødeliste for Social- og Sundhedsudvalget 2018

17/61591

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal udvalget godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at der tages stilling til mødelisten.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 31-05-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkendte den reviderede mødeliste.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Social- og Sundhedsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra udvalget som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Social- og Sundhedsudvalget - mødeliste 2018